

SXEDIO.F9

4.3.1943: Ο ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΔΕΡΒΗΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΟΥ **1943** ΣΤΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΚΑΙ ΕΞΑΓΓΕΛΛΕΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ "ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΥ"

Ο Κυβερνήτης Τσαρλς Κάμπελλ Γούλλεϊ προκήρυξε τις πρώτες μεταπολεμικές εκλογές για τις **21** Μαρτίου **1943** και η προκήρυξη τους οδήγησε σε συναγερμό σε ολόκληρη την Κύπρο.

Επίκεντρο των εκλογών ήταν η πρωτεύουσα Λευκωσία όπου στη δημαρχία βρισκόταν ο γιατρός Θεμιστοκλής Δέρβης ο οποίος είχε εκλεγεί το **1929** με τη συνεργασία των Μωαμεθανών δημοτικών συμβούλων, επιτυγχάνοντας για πρώτη φορά τη συνεργασία Χριστιανών και Μουσουλμάνων στην εκλογή δημοτικού άρχοντα.

Για **13** χρόνια ο Δέρβης, κατόρθωσε να δημιουργήσει ένα μεγάλο πυρήνα γύρω του και θεωρείτο ο κατ' εξοχήν παράγων της Δεξιάς και συνεργάτης της Εκκλησίας- Εθναρχίας.

Ακόμα θεωρείτο ο εκφραστής όλων των διορισμένων δημάρχων από την τοπική διοίκηση, η οποία σε καμιά περίπτωση δεν είχε διορίσει ούτε κοινοτάρχη που πρόσκειτο στο ΑΚΕΛ ή την Κομμουνιστική Αριστερά ευρύτερα.

Ενας άλλος παράγοντας της εποχής ήταν ο δικηγόρος Ιωάννης Κληρίδης, ο θρονικός επίτροπος της Αρχιεπισκοπής, αλλά κάπως πιο ανεξάρτητος, χωρίς εξουσίες και παράσημα σε σχέση με τον Δήμαρχο Δέρβη, αλλά αξιωματικό του Κυπριακού Στρατού κατά τη διάρκεια του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου.

Ο Θεμιστοκλής Δέρβης έσπευσε από πολύ νωρίς να ανακοινώσει τις προθέσεις του και τους συνεργάτες του στο ψηφοδέλτιο του για να διεκδικήσει τη δημαρχία της Λευκωσίας και σε μια μακρά ανακοίνωση του παρέθετε όλα όσα είχαν γίνει κατά τα τελευταία **13** χρόνια.

Στην προκήρυξη του αναφερόταν και στις

κινήσεις του Ιωάννη Κληρίδη του οποίου το όνομα άρχισε να κυκλοφορεί αυτές τις μέρες ότι θα κατερχόταν επικεφαλής ενός άλλου συνδυασμού και θα υποστηριζόταν, σύμφωνα με τις φήμες, από το ΑΚΕΛ, που για πρώτη φορά θα ριχνόταν στην εκλογική διαπάλη από της ίδρυσης του από το **1941**.

Ο Δέρβης ακολουθούσε επιθετική πολιτική και επέκρινε τον Κληρίδη, χωρίς να τον κατονομάζει, ότι θα ηγείτο συνδυασμού από κράμα ιδεολογικών αντιθέσεων και προσωπικών αδυναμιών.

Ανέφερε ο Δέρβης στις **2** Μαρτίου **1943** (Νέος Κυπριακός Φύλαξ):

"Απτόητοι συνεχισταί του από του **1929** αρξαμένου δημιουργικού προγράμματος και μιας πρωτοφανούς ανακαινιστικής προσπάθειας χάρις εις την οποίαν την Λευκωσίαν εις περικαλλή μεταμορφώνομεν πόλιν, ζητούμεν και πάλιν την ψήφον σας διά να δυνηθώμεν να ολοκληρώσωμεν την προσπάθειαν μας κατά τον καλύτερον και αποτελεσματικώτερον τρόπον, υπό τας παρούσας δυσχερείς και κρισίμους διά την ιστορίαν της πατρίδος μας συνθήκας.

Πρωτοπόροι εις τους κοινωνικούς και πολιτικούς αγώνας του τόπου επί δεκατέσσερα όλα έτη ποτισμένοι από την πείραν ενός ανωμάλου παρελθόντος, επωμισθέντες με ακατάβλητον καρτερίαν θλιβεράς πολιτικής συνεπείας, περεκάμψαμεν όλους τους σκοπέλους και διεπλεύσαμεν επιτυχώς τας συμπληγάδας, διά μέσου των οποίων εξηναγκάσθημεν, παρά την θέλησιν μας ως λαού, να διέλθωμεν.

Αλλ' αν κατωρθώσαμεν διά μέσου τόσων αντιξοοτήτων, έχοντες πάντοτε ως βοηθόν την λαϊκήν εντολήν και ενίσχυσιν, να φέρωμεν εις πέρας ένα δυσχερέστατον από πάσης απόψεως έργον, αύριον περιβεβλημένοι και πάλιν με την ισχυράν πανοπλίαν της εμπιστοσύνης σας, πιστεύομεν ακραδάντως ότι θα δημιουργήσωμεν το φωτεινόν μέλλον, εις το οποίον δικαιούται ως εκ της καταγωγής και των θυσιών του ο τόπος αυτός.

Οι φερόμενοι αντίπαλοι μας, κράμα ιδεολογικών

αντιθέσεων και δείγμα προσωπικών αδυναμιών- όχι μόνον δεν δύνανται να σας καθοδηγήσουν προς την πιθανώς κρίσιμον διά τον τόπον μας αύριον, αλλ' ούτε και να σας υποσχεθούν έστω και το ελάχιστον έργον κοινής ωφελείας. Τι θα σας υποσχεθούν; Δρόμους; Τους έχετε και το τελευταίον αδιέξοδον της Λευκωσίας είναι ασφαλιστωμένον. Δημοτικήν αγοράν; Την έχετε. Πτωχοκομείον, άσυλον αστέγων, νέον δίκτυον υπονόμων, σφαγεία, πάρκα, ανοίγματα, διασωλήνωσιν, νέα υδραγωγωγεία και επί πάσι μίαν έντιμον και ανωτέραν πάσης υπονοίας διαχείρισιν των χρημάτων των δημοτών;

Όλα τα έχετε, διότι τα προβλέψαμεν ημείς και τα εξετελέσαμεν ημείς μετά παραδειγματικής δραστηριότητος. Επράξαμεν παν ότι ήτο δυνατόν να πράξη ένας Δημοτικός άρχων πραγματικώς φιλόπολις και "χρημάτων κρείσσω", ένας Κύπριος δήμαρχος με τόσον περιωρισμένην δικαιοδοσίαν, αλλ' "ικανός γνώναι τα δέοντα και διδάξαι ταύτα".

Δεν έχω να σας υποσχεθώ, διαρκούντος του πολέμου, ότι το συμβούλιον μου και εγώ θα σας κατεβάσωμεν τα άστρα από τον ουρανόν, διότι ανέκαθεν απεποιούμην την ιδιότητα του αγύρτου, του θαυματοποιού και του πατριδοκαπήλου. Τούτο μόνο σας λέγω: Κάθε τι το οποίον είναι εφικτόν υπό τας παρούσας δυσχερείς συνθήκας, άνευ επιπροσθέτου φορολογικής επιβαρύνσεως των δημοτών, θα γίνη. Κάθε προσπάθεια προς ελάττωσιν του βιωτικού τιμαρίθμου και εξασφάλισιν του επισιτισμού του λαού, θα καταβληθή.

Εξέλεξα ως συνεργάτας του εθνικού μας Συνδυασμού πλην του υποψηφίου Αντιδημάρχου κ.Γ. Πούλια, εκλεγέντος υπό του λαού ως Δημοτικού Συμβούλου κατά την περίοδον του **1925** και του ιατρού κ. Πολυβ. Γρηγοριάδου εκλεγέντος κατά το **1930** και τους εξής νέους υποψηφίους Δημοτικούς Συμβουλους, διακεκριμένους επιστήμονας και εγκρίτους πολίτας, εμφορουμένους από αγάπην προς την πόλιν και την πατρίδα των, αγνούς ιδεολόγους και υπερασπιστάς των

λαϊκών και εθνικών δικαίων, εις την ορθοφροσύνην και τον πατριωτισμόν των οποίων τρέφω απόλυτον εμπιστοσύνην, τους κ.κ. Ιάκωβον Υψηλάντην έμπορον, Νεοπτόλεμον Τοφαρίδη, ιατρόν, Μιχάλην Α. Μιχαηλίδην δικηγόρον, Ιωάννην Σπυριδάκην, ιατρόν και Ζήνωνα Σώζον Δικηγόρον".

(Μεταγλώττιση)

"Απτόητοι συνεχιστές του δημιουργικού προγράμματος που άρχισε από το **1929** και μιας πρωτοφανούς ανακαινιστικής προσπάθειας χάρη στην οποία μεταμορφώνουμε τη Λευκωσία σε περικαλλή πόλη, ζητούμε και πάλι την ψήφο σας για να μπορέσουμε να ολοκληρώσουμε την προσπάθεια μας κατά τον καλύτερο και αποτελεσματικότερο τρόπο, υπό τις παρούσες δυσχερείς και κρίσιμες συνθήκες για την ιστορία την πατρίδα μας.

Πρωτοπόροι στους κοινωνικούς και πολιτικούς αγώνες του τόπου για δεκατέσσερα χρόνια, ποτισμένοι από την πείρα ενός ανώμαλου παρελθόντος, αφού επωμισθήκαμε με ακατάβλητη καρτερία, θλιβερές πολιτικές συνέπειες, περεκάμψαμε όλους τους σκοπέλους και διαπλεύσαμε

επιτυχώς τις συμπληγάδες, διά μέσου των οποίων εξηναγκασθήκαμε, παρά τη θέληση μας ως λαού, να διέλθουμε.

Αλλά εάν κατορθώσαμε διά μέσου τόσων αντιξοοτήτων, έχοντας πάντοτε ως βοηθό τη λαϊκή εντολή και ενίσχυση, να φέρουμε σε πέρας ένα δυσχερέστατο από κάθε άποψη έργο, αύριο, περιβλημένοι και πάλι με την ισχυρή πανοπλία της εμπιστοσύνης σας, πιστεύουμε ακράδαντα ότι θα δημιουργήσουμε το φωτεινό μέλλον, στο οποίο δικαιούται ως εκ της καταγωγής και των θυσιών του ο τόπος αυτός.

Οι φερόμενοι αντίπαλοι μας, κράμα ιδεολογικών αντιθέσεων και δείγμα προσωπικών αδυναμιών- όχι μόνο δεν μπορούν να σας καθοδηγήσουν προς την

πιθανώς κρίσιμη αύριο για τον τόπο μας, αλλ' ούτε και να σας υποσχεθούν έστω και το ελάχιστο έργο κοινής ωφελείας. Τι θα σας υποσχεθούν; Δρόμους; Τους έχετε και το τελευταίο αδιέξοδο της Λευκωσίας είναι ασφαλιστρωμένο. Δημοτικήν αγορά; Την έχετε. Πτωχοκομείο, άσυλο αστέγων, νέο δίκτυο υπονόμων, σφαγεία, πάρκα, ανοίγματα, διασωλήνωση, νέα υδραγωγωγεία και γιαόλα μια έντιμη και ανώτερη κάθε υπόνοιας διαχείριση των χρημάτων των δημοτών;

Ολα τα έχετε, διότι τα προβλέψαμε εμείς και τα εκτελέσαμεν εμείς με παραδειγματική δραστηριότητα. Κάναμε κάθε τι που ήταν δυνατό να πράξει ένας Δημοτικός άρχοντας πραγματικά φιλόπολης και "καλύτερος χρημάτων", ένας Κύπριος δήμαρχος με τόση περιωρισμένη δικαιοδοσία, αλλ' "ικανός να γνωρίζει τα αναγκαία και να τα διδάξει".

Δεν έχω να σας υποσχεθώ, στη διάρκεια του πολέμου, ότι το συμβούλιο μου και εγώ θα σας κατεβάσουμε τα άστρα από τον ουρανό, διότι πάντα αποποιούμεν την ιδιότητα του αγύρτου, του θαυματοποιού και του πατριδοκάπηλου. Αυτό μόνο σας λέγω: Κάθε τι το οποίο είναι εφικτό υπό τις παρούσες δυσχερείς συνθήκες, χωρίς επιπρόσθετη φορολογική επιβάρυνση των δημοτών, θα γίνει. Κάθε προσπάθεια προς ελάττωση του βιωτικού τιμαρίθμου και εξασφάλιση του επισιτισμού του λαού, θα καταβληθεί.

Εξέλεξα ως συνεργάτες του εθνικού μας Συνδυασμού εκτός από τον υποψήφιο Αντιδήμαρχο κ.Γ. Πούλια, που εκλέγηκε από τον λαό ως Δημοτικός Σύμβουλος κατά την περίοδον του **1925** και τον ιατρό κ.Πολύβ. Γρηγοριάδη που εκλέγηκε κατά το **1930** και τους εξής νέους υποψήφιους Δημοτικούς Συμβουλους, διακεκριμένους επιστήμονες και έγκριτους πολίτες, που εμφορούνται από αγάπη προς την πόλη και την πατρίδα τους, αγνούς ιδεολόγους και υπερασπιστές των λαϊκών και εθνικών δικαίων, στην ορθοφροσύνη και τον πατριωτισμό των οποίων τρέφω απόλυτη εμπιστοσύνη, τους κ.κ. Ιάκωβο Υψηλάντη έμπορο, Νεοπτόλεμο Τοφαρίδη, ιατρό, Μιχάλη Α. Μιχαηλίδη

δικηγόρο, Ιωάννη Σπυριδάκη, ιατρό και Ζήνωνα Σώζο Δικηγόρο".

Ο Ιωάννης κληρίδης, που δεν ήθελε να κερδίσει τις εντυπώσεις ο Θεμιστοκλής Δέρβης, έστω και αν δεν είχε ακόμα ξεκαθαρίσει τη θέση του και το ψηφοδέλτιο του, γιατί βρισκόταν σε επαφές με το ΑΚΕΛ και τις Συντεχνίες, απαντώντας στα υπονοούμενα του Δέρβη ότι ο συνδυασμός που μελετούσε να σχηματίσει αποτελείτο από κράμα ιδεολογικών αντιθέσεων, ανέφερε σε επιστολή του στην εφημερίδα "Ανεξάρτητος" στις **4.3.1943**:

"Αν εξέπληξε τον κ. Δέρβην η αναγγελία της ειδήσεως ότι αι Συντεχνίαι και τα εργαζόμενα στρώματα, οργανωμένα και μη είναι μαζί μου, ίνα χρησιμοποιήσω φράσιν προεκλογικήν, αυτό αποτελεί δι' εμέ τίτλον τιμής κατά μείζονα λόγον διότι η τοιαύτη τιμή μου εγένετο αυθορμήτως, ομοφώνως, χωρίς επαίτειαν της ψήφου του εν λόγω τμήματος του λαού, ο οποίος είναι γνώστης των ιδεωδών και πεποιθήσεων μου".

(Μεταγλώττιση):

"Αν εξέπληξε τον κ. Δέρβη η αναγγελία της είδησης ότι οι Συντεχνίες και τα εργαζόμενα στρώματα, οργανωμένα και μη είναι μαζί μου, για να χρησιμοποιήσω προεκλογική φράση, αυτό αποτελεί για μένα τίτλο τιμής κατά κύριο λόγο διότι η τέτοια τιμή μου έγινε αυθόρμητα, ομόφωνα, χωρίς επαίτεια της ψήφου του εν λόγω τμήματος του λαού, ο οποίος είναι γνώστης των ιδεωδών και πεποιθήσεων μου".

Για τα όσα είχε αναφέρει ο Δέρβης ότι είχε επιτελέσει ανέφερε ο Ιωάννης Κληρίδης:

"Διά τα έργα σας τα οποία καυχάσθε ότι επετελέσατε διαρκούσης της δημαρχίας σας, ίσως να ομιλήσωμεν λεπτομερώς αργότερον. Από τούδε όμως σας λέγω τα εξής: **1ον**: Ελάβατε υπ' όψιν σας ότι ευρίσκεσθε εις το αξίωμα του δημάρχου συνεχώς επί δεκατρία

περίπου έτη με βοηθόν την Κυβέρνησιν; Ελάβατε υπ' όψιν σας ότι και εάν έγιναν μερικά έργα, ταύτα έγιναν διά δανείων από τα οποία ίσως ακόμη να οφείλονται μεγάλα ποσά και ένεκα των οποίων δανείων επεφορτίζεται αδιακόπως ο πενόμενος κόσμος με φόρους παντός είδους αμέσους και εμμέσους ή μη πληρωμή των οποίων πλειστάκις τους οδηγεί αθρόους προ των δικαστηρίων".

(Μεταγλώττιση)

"Για τα έργα σας τα οποία καυχάσθε ότι έχετε επιτελέσει στη διάρκεια της δημαρχίας σας, ίσως να μιλήσουμε λεπτομερώς αργότερα. Από τώρα όμως σας λέγω τα εξής: **1ον:** Ελάβατε υπ' όψη σας ότι βρίσκεστε στο αξίωμα του δημάρχου συνέχεια επί δεκατρία περίπου έτη με βοηθό την Κυβέρνηση; Ελάβατε υπ' όψη σας ότι και εάν έγιναν μερικά έργα, αυτά έγιναν με δάνεια από τα οποία ίσως ακόμη να οφείλονται μεγάλα ποσά και λόγω των οποίων επιφορτιζόταν αδιάκοπα ο πενόμενος κόσμος με κάθε είδους φόρους, αμέσους και εμμέσους ή μη πληρωμή των οποίων πολλές φορές τους οδηγεί αθρόους στα δικαστήρια".

Ο Θεμιστοκλής Δέρβης ονόμασε τον συνδυασμό του "Εθνικό Συνδυασμό" και την ίδια μέρα (**4 3 1943**) εξήγγειλε και το πρόγραμμα του.

Το πρόγραμμα υπέγραφαν εκτός από τον Δέρβη οι Γ. Πούλιας, Ν. Τοφαρίδης, Π. Γρηγοριάδης, Ι. Ψηλάντης, Μ. Α. Μιχαηλίδης, Ι. Σπυριδάκης και Ζ. Χρ. Σώζος.

Στο πρόγραμμα τόνιζε ότι θα αγωνιζόταν για κατάργηση των καταπιεστικών Νόμων που είχαν θεσπισθεί από το **1931** και διαβεβαίωνε ότι θα μεριμνούσε για επίλυση του προβλήματος της ύδρευσης της πρωτεύουσας και για πολλά άλλα (Ελευθερία **6.4 1943**):

"Είναι σύνηθες εις παραμονάς εκλογών οι υποψήφιοι να θέτουν υπό την έγκρισιν των ψηφοφόρων των ένα πρόγραμμα δράσεως, ένα πρόγραμμα κατά το

μάλλον ή ήττον δελεαστικόν δι' ευνοήτους λόγους. Αλλά οι αλιεῖς οὔτοι ψήφων, ως επί το πλείστον λησμονούν και υποσχέσεις και προγράμματα μόλις επιβούν της αρχής, ήτις είναι η μόνη των επιθυμία και επιδίωξις.

Ημεῖς, όμως, καθοδηγούμενοι με την πραγματικότητα των αριθμών και των λογιστικών βιβλίων του δήμου, δεν έχουμε να σς υποσχεθώμεν ειμή μόνον ό,τι είναι δυνατόν, υπό τας σημερινάς πολεμικάς σηθήκας. Ο,τι θα σας είπωμεν, είναι εκείνο, το οποίον δύναται να κατορθωθή με τα οικονομικά μέσα του δήμου, ο οποίος ασφαλώς αδυνατεί σήμερα να υιοθετήση ρωμαντικά και απραγματοποίητα σχέδια εξημμένων εγκεφάλων., Ο,τι θα σας υποσχεθώμεν είναι τα ακόλουθα:

α). Ταλαιπωρηθέντες επί μακρόν υπό ανελευθέρων περιορισμών επιβληθέντων παρά την θέλησιν μας, θα ζητήσωμεν την άρσιν πάντων ανεξαιρέτως των καταπιεστικών Νόμων των θεσπισθέντων από το **1931** και εντεύθεν και γενικώς ουδέν λαϊκόν πολιτικόν αίτημα και φιλεύθερον σύνθημα θα μας αφήνη ασυγκινήτους.

β). Εχοντες πλήρη συνείδησιν όχι μόνον της ωριμότητος του λαού μας, αλλά και της ικανότητος του, θ'αγωνισθώμεν, σθεναρώς διά την πλήρη ανεξαρτησίαν των δήμων από της Κυβερνητικής κηδεμονίας, ώστε να καταστούν οὔτοι πραγματικώς αυτόνομοι οργανισμοί.

γ). Διά κάθε αναφύομενον ζήτημα γενικού ενδιαφέροντος και υπαγόμενον εις την δικαιοδοσίαν του δήμου θα σχηματίζονται ευρείαι υπεπιτροπείαι πολιτών υπό την καθοδήγησιν των δημοτικών συμβούλων προς μελέτην και επωφελή επίλυσιν του. Ούτω διά του δημοκρατικού τούτου θεσμού όλαί αι τάξεις των πολιτών θα έχωσι λόγον εις κάθε ζήτημα, το οποίον επηρεάζει τα συμφέροντα των ασχέτως του αν αντιπροσωπεύονται ως τάξις ή ως επάγγελμα εις το Δημοτικόν Συμβούλιον.

δ) Πάσα μέριμνα και φροντίς θα καταβληθή προς

καλυτέρευσιν των όρων εργασίας, διαβίωσης και διατροφής των εργαζομένων τάξεων του λαού διά της αισθητής ελαττώσεως του τιμαρίθμου και θα αγωνισθώμεν σθεναρώς διά την θέσπισιν μιας συγχρόνου εργατικής νομοθεσίας.

ε). Οχι μόνον δεν θα αυξήσωμεν την δημοτικήν φορολογίαν, αλλά τουναντίον θα φροντίσωμεν διά την δικαιότεραν αναπροσαρμογήν της και θα απαλλάξωμεν πάντα εργάτην, χειρώνακτα και οικογενειάχην βιοπαλαιστήν πάσης φορολογίας.

στ) Εκ των πρώτων μελημάτων μας θα είναι η υπό της Κυβερνήσεως επίσπευσις διά την λύσιν του προβλήματος της υδρεύσεως της πρωτεύουσής το οποίον από δεκάδων ετών δεν έτυχεν ευτυχούς διακανονισμού, όποτε άμεσος τούτου συνέπεια θα είναι και η ίδρυσις δημοτικών λουτρών και άλλων συναφών έργων υγιεινής προνοίας.

ζ). Αντί της ιδρύσεως δημοτικού νοσοκομείου, μαιευτηρίου, χημείου, πραγμάτων δηλαδή χιμαιρικών διά τα οικονομικά του δήμου μας και μάλιστα εν καιρώ πολέμου, θα καταβληθή προσπάθεια, τα **3%** των εσόδων προς συντήρησιν του Κυβερνητικού Νοσοκομείου, όπως αυξηθούν αι κλίνας εις αυτό διά τους πτωχούς ασθενείς και επιτόκους της Λευκωσίας και όπως εις την διαχείρισιν του Νοσοκομείου αντιπροσωπεύεται και ο δήμος.

Ο,τι θα σας υποσχεθώμεν τέλος συνοψίζεται εις μίαν λέξιν: ΑΓΩΝ.

ΑΓΩΝ κατά οιοδήποτε επιβουλεομένου τα λαϊκά δίκαια ή τους εθνικούς πόθους του τόπου αυτού, είτε τον "πατριώτην" επαγγέλλεται ούτος είτε τον "εργατοπατέρα".

ΑΓΩΝ διά την επιβολήν μιας δικαιότερας ισορροπίας εις την κοινωνίαν διά της προστασίας των λογικών αγροτικών και εργατικών συμφερόντων.

ΑΓΩΝ διά την επιβολήν όλων εκείνων των αξιών, διά τας οποίας θυσιάζονται οι άνθρωποι και άνευ των οποίων δεν έχει αξίαν η ζωή, δηλαδή της ελευθερίας, της ισότητος και της παροχής εις τας πραγματικάς

αξίας ευκαιριών προς πρόοδον.

Εις αυτόν τον αγώνα προς ό,τι ευγενές και μέγα ζητούμεν την ενίσχυσιν παντός δημότου και προ παντός την φανταστικήν πίστιν της νεολαίας, εις χείρας της οποίας ευρίσκεται το άμεσον μέλλον του λαού μας".

(Μεταγλώττιση)

"Είναι σύνηθες στις παραμονές εκλογών οι υποψήφιοι να θέτουν υπό την έγκριση των ψηφοφόρων τους ένα πρόγραμμα δράσης, ένα πρόγραμμα κατά το μάλλον ή ήττον δελεαστικό για ευνόητους λόγους. Αλλά οι αλιεΐς αυτοί ψήφων, ως επί το πλείστον λησμονούν και υποσχέσεις και προγράμματα μόλις επιβούν στην αρχή, η οποία είναι η μόνη τους επιθυμία και επιδίωξη.

Εμείς, όμως, καθοδηγούμενοι με την πραγματικότητα των αριθμών και των λογιστικών βιβλίων του δήμου, δεν έχουμε να σς υποσχεθούμε παρά μόνο ό,τι είναι δυνατό, υπό τις σημερινές πολεμικές συνθήκες. Ο,τι θα σας πούμε, είναι εκείνο, το οποίο μπορεί να κατορθωθεί με τα οικονομικά μέσα του δήμου, ο οποίος ασφαλώς αδυνατεί σήμερα να υιοθετήσει ρωμαντικά και απραγματοποίητα σχέδια εξημμένων εγκεφάλων., Ο,τι θα σας υποσχεθούμε είναι τα ακόλουθα:

α). Αφού ταλαιπωρηθήκαμε για μακρό χρονικό διάστημα από ανελεύθερους περιορισμούς που επιβλήθηκαν παρά τη θέληση μας, θα ζητήσουμε την άρση όλων ανεξάίρετα των καταπιεστικών Νόμων που θεσπίστηκαν από το **1931** και εντεύθεν και γενικά κανένα λαϊκό πολιτικό αίτημα και φιλεύθερο σύνθημα θα μας αφήνει ασυγκίνητους.

β). Εχοντας πλήρη συνείδηση όχι μόνον της ωριμότητας του λαού μας, αλλά και της ικανότητας του, θα αγωνισθούμε, σθεναρά για την πλήρη ανεξαρτησία των δήμων από την Κυβερνητική κηδεμονία, ώστε να καταστούν αυτοί πραγματικά

αυτόνομοι οργανισμοί.

γ). Για κάθε αναφερόμενο ζήτημα γενικού ενδιαφέροντος και που υπάγεται στη δικαιοδοσία του δήμου θα σχηματίζονται ευρείες υπεπιτροπείες πολιτών υπό την καθοδήγηση των δημοτικών συμβούλων προς μελέτη και επωφελή επίλυση του. Έτσι με το δημοκρατικό αυτό θεσμό όλες οι τάξεις των πολιτών θα έχουν λόγο σε κάθε ζήτημα, το οποίο επηρεάζει τα συμφέροντα των άσχετα του αν αντιπροσωπεύονται ως τάξη ή ως επάγγελμα στο Δημοτικό Συμβούλιο.

δ) Κάθε μέριμνα και φροντίδα θα καταβληθεί προς καλύτερευση των όρων εργασίας, διαβίωσης και διατροφής των εργαζομένων τάξεων του λαού με την αισθητή ελάττωση του τιμαρίθμου και θα αγωνισθούμε σθεναρά για τη θέσπιση μιας σύγχρονης εργατικής νομοθεσίας.

ε). Οχι μόνο δεν θα αυξήσουμε τη δημοτική φορολογία, αλλά τουναντίον θα φροντίσουμε για τη δικαιότερη αναπροσαρμογή της και θα απαλλάξουμε κάθε εργάτη, χειρώνακτα και οικογενειάχη βιοπαλαιστή κάθε φορολογίας.

στ) Από τα πρώτα μέληματά μας θα είναι η επίσπευση από την Κυβέρνηση για τη λύση του προβλήματος της ύδρευσης της πρωτεύουσας το οποίο από δεκάδες χρόνια δεν έτυχε ευτυχούς διακανονισμού, οπότε άμεσος συνέπεια του θα είναι και η ίδρυση δημοτικών λουτρών και άλλων συναφών έργων υγιεινής πρόνοιας.

ζ). Αντί της ίδρυσης δημοτικού νοσοκομείου, μαιευτηρίου, χημείου, πραγμάτων δηλαδή χιμαιρικών για τα οικονομικά του δήμου μας και μάλιστα σε καιρό πολέμου, θα καταβληθεί προσπάθεια, τα **3%** των εσόδων προς συντήρηση του Κυβερνητικού Νοσοκομείου, όπως αυξηθούν οι κλίνες σ' αυτό για τους φτωχούς ασθενείς και τις επιτόκους της λευκωσίας και όπως στη διαχείριση του Νοσοκομείου αντιπροσωπεύεται και ο δήμος.

Ο,τι θα σας υποσχεθούμε τέλος συνοψίζεται σε μία λέξι: ΑΓΩΝΑΣ.

ΑΓΩΝΑΣ κατά οποιουδήποτε που επιβουλεύεται τα λαϊκά δίκαια ή τους εθνικούς πόθους του τόπου αυτού, είτε επαγγέλλεται τον "πατριώτη" είτε τον "εργατοπατέρα".

ΑΓΩΝΑΣ για την επιβολή μιας δικαιότερης ισορροπίας στην κοινωνία για την προστασία των λογικών αγροτικών και εργατικών συμφερόντων.

ΑΓΩΝΑΣ για την επιβολή όλων εκείνων των αξιών, με την οποία θυσιάζονται οι άνθρωποι και χωρίς τις οποίες δεν έχει αξία η ζωή, δηλαδή της ελευθερίας, της ισότητας και της παροχής στις πραγματικές αξίες ευκαιριών προς πρόοδο.

Σε αυτό τον αγώνα ζητούμε την ενίσχυση, σε ό,τι ευγενές και μέγα κάθε δημότη και προ παντός τη φανταστική πίστη της νεολαίας, στα χέρια της οποίας βρίσκεται το άμεσο μέλλον του λαού μας".